

pp (1) Generátorfüggvények:

$$Y \sim B(1/2) \Rightarrow g_Y(z) = \frac{1}{2} + \frac{1}{2}z$$

$$X \text{ és } Y \text{ osztása adott } g_{X+Y}(z) = \sum_k P(X+Y=k) z^k = \frac{2}{10}z + \frac{3}{10}z^2 + \frac{3}{10}z^3 + \frac{2}{10}z^4$$

Ami X és Y független $\rightarrow g_{X+Y}(z) = g_X(z) \cdot g_Y(z)$, amiből

$$g_X(z) = \frac{g_{X+Y}(z)}{g_Y(z)} = \frac{\frac{2}{10}z + \frac{3}{10}z^2 + \frac{3}{10}z^3 + \frac{2}{10}z^4}{\frac{1}{2} + \frac{1}{2}z} \quad \begin{array}{l} \text{polinom-} \\ \text{osztás} \end{array} \quad \frac{4}{10}z + \frac{2}{10}z^2 + \frac{4}{10}z^3$$

$$\Rightarrow$$

e	1	2	3
$P(X=e)$	$\frac{4}{10}$	$\frac{2}{10}$	$\frac{4}{10}$

pp (2) A vizsgálatok Galton-Watson elágazó folyamat szerint sorrendnek: egy vizsgálat gyerekei legyenek az ő eredményének látván Dr. House estébe jutt újabb vizsgálatok.

Az egy lépéses elágazó folyamat elosztása

k	0	1	2
$P(X=k)$	$\frac{4}{10}$	$\frac{2}{10}$	$\frac{4}{10}$

amiből $m := EX = 1$, a folyamat kritikus (és $X \neq 1$)

$\Rightarrow$ a) $P(\text{kihalás}) = 1$

b) $E(\text{teljes család mérete}) = 0$

pp ③ Tegyük fel, hogy az egyes megsebzésekkel egymástól függetlenül mond (kis valószínűséggel) igazat. Így az igazmondások Poisson-folyamattal modellezhetők, $\lambda = 1 \frac{1}{\text{hét}} = \frac{1}{7} \frac{1}{\text{nap}}$ intenzitással.

a.) $X :=$ a holnapi igazmondások száma:

$$\begin{aligned} X \sim \text{Poi}\left(\frac{1}{7}\right) &\Rightarrow P(X \geq 2) = 1 - P(X \leq 1) = 1 - \left[e^{-\frac{1}{7}} \frac{\left(\frac{1}{7}\right)^0}{0!} + e^{-\frac{1}{7}} \frac{\left(\frac{1}{7}\right)^1}{1!} \right] \\ &= 1 - \cancel{e^{-\frac{1}{7}} (1 + \frac{1}{7})} \\ &= 1 - \left[e^{-\frac{1}{7}} \frac{\left(\frac{1}{7}\right)^0}{0!} + e^{-\frac{1}{7}} \frac{\left(\frac{1}{7}\right)^1}{1!} \right] = \cancel{1} - e^{-\frac{1}{7}} \left(1 + \frac{1}{7}\right) \end{aligned}$$

$$\approx 9.3 \cdot 10^{-3} = \underline{\underline{0.93\%}}$$

b.) $Y :=$ az igazmondások száma hétfőn szombathéig

$Z :=$ ——— // ——— vasárnap

Ekkor Y és Z független, $Z \sim \text{Poi}\left(\frac{1}{7}\right)$

$$\Rightarrow P(Z=0 | Y=0) = P(Z=0) = e^{-\frac{1}{7}} \frac{\left(\frac{1}{7}\right)^0}{0!} = e^{-\frac{1}{7}} \approx 0.867 = \underline{\underline{86.7\%}}$$

PP 4 = vizsga 1

1. megoldás: Legyen $n=450$ a megengedett próbálkozások száma és

legyen $i=1, 2, \dots, n$ -re $X_i = \begin{cases} 1, & \text{ha } i\text{-edik próbán után válaszol} \\ 0, & \text{ha nem.} \end{cases}$

Igy $S_n = X_1 + \dots + X_n$ a 450 próbálkozásból megvett válaszok száma, és a kérdés $P(S_n \geq 100)$.

A stóves szerint $X_1, \dots, X_n \sim B(\frac{1}{5})$ függetlenül.

1. megoldás a) változat: X_i -k korlátosak $\Rightarrow$ alkalmazható a Hoeffding

egyenlőtlensége: $a_i := 0 \leq X_i \leq 1 =: b_i$, $ES_n = n EX_i = 450 \cdot \frac{1}{5} = 90$,

$\sum_{i=1}^n (b_i - a_i)^2 = 450(1-0)^2 = 450$, és $t := 10$ választással

$$P(S_n \geq 100) = P(S_n \geq \overset{90}{ES_n} + \overset{10}{t}) \leq \exp\left\{-\frac{2t^2}{\sum_{i=1}^n (b_i - a_i)^2}\right\} \leq e^{-\frac{200}{450}} \approx 0.64 = \underline{\underline{64\%}}$$

1. megoldás b) változat: X_i -k azonos eloszlásúak $\Rightarrow$ alkalmazható a Cramér

Hétel: $P(S_n \geq 100) = P\left(\frac{S_n}{n} \geq \frac{100}{450}\right) = P\left(\frac{S_n}{n} \in [a, b)\right)$, ahol $a = \frac{100}{450} \approx 0.222$

Mivel $a > m$,

$$P\left(\frac{S_n}{n} \in [a, b)\right) \leq e^{-nI(a)}$$

ahol I a ~~B~~ $B(p = \frac{1}{5})$ eloszlás

Cramér natsfüggvénye:

$$I(x) = x \ln \frac{x}{p} + (1-x) \ln \frac{1-x}{1-p} = x \ln \frac{x}{1/5} + (1-x) \ln \frac{1-x}{1-1/5}$$

Spec. $a = \frac{100}{450}$ -re $I(a) \approx 1.5027658 \cdot 10^{-3} \Rightarrow nI(a) \approx 0.676$

$$\Rightarrow P(S_n \geq 100) \leq e^{-nI(a)} \approx 0.509 = \underline{\underline{50.9\%}}$$

PP(4) ~~ka~~ = vizsga (1)

2. megoldás: legyen $n=100$ a megvásárolt ruhadarabok száma, és $i=1,2,\dots,n$ -re legyen X_i az i -edik ruhadarab megvásárlásához szükséges próbák száma. Így $X_i \sim \text{Geom}(p=\frac{1}{5})$ függetlenek, és

$S_n := X_1 + \dots + X_n$ az összes szükséges próba száma.

A kérdés $P(S_n \leq 450)$.

Mivel az X_i -k függetlenek és azonos eloszlásúak, ha stabilizálód a Cramér-tétel: $m = EX_i = \frac{1}{p} = 5$,

$$P(S_n \leq 450) = P\left(\frac{S_n}{n} \leq \frac{450}{100} = 4.5\right) = P\left(\frac{S_n}{n} \in (a, b]\right) \leq$$

$$\text{ahol } a = 4, \quad b = 4.5 < m$$

$$\leq e^{-nI(b)} \quad \text{ahol } I \text{ a } \text{Geom}(p) \text{ eloszlás Cramér}$$

$$\text{ratófigyelme: } I(x) = (x-1) \ln \frac{x-1}{1-p} - x \ln x - \ln p$$

$$\text{Spec. } x=b=4.5, \quad p=\frac{1}{5} \text{ esetén } I(b) \approx 6.762446 \cdot 10^{-3}$$

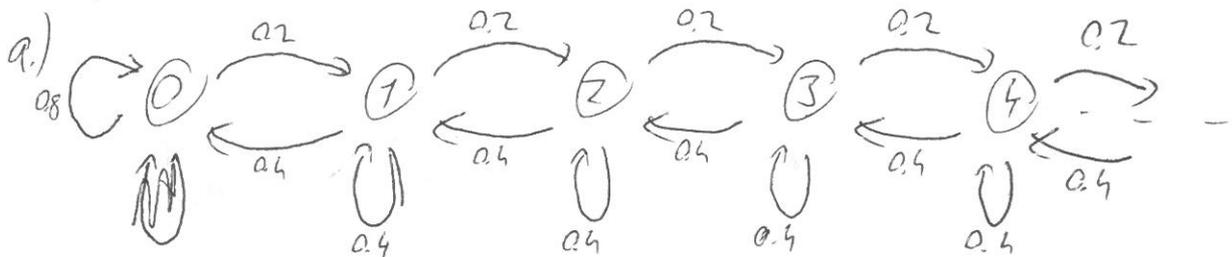
$$\Rightarrow nI(b) \approx 0.676$$

$$\Rightarrow P(S_n \leq 450) \lesssim e^{-nI(b)} \approx 0.509 = \underline{\underline{50.9\%}}$$

5) Mivel minden nap pontosan 1 kupaértéket, a kupaérték száma

- 1-gyel nő, ha nem ~~teszt~~ pakol el semmit
- változatlan, ha 1 kupaérték pakol el
- 1-gyel csökken, ha 2 kupaérték is pakol

Vagyis

b.) 1-jóval 3-ig a 2 nap $\Rightarrow P(X_2=0 | X_0=1) = ?$

1-ből 0-ba 2 lépésben 2-féleképpen lehet eljutni:

$1 \rightarrow 1 \rightarrow 0$ vagy $1 \rightarrow 0 \rightarrow 0$

$$\Rightarrow P(X_2=0 | X_0=1) = P_{11}P_{10} + P_{10}P_{00} = 0.4 \cdot 0.4 + 0.4 \cdot 0.8 = 0.48 = \underline{\underline{48\%}}$$